

Replik til dr. KOSKIMIES af F.W. BRÆSTRUP.

Efter at have erfaret, at Forf.s bemærkninger om »the unnatural experimental conditions« ikke skal forstås som beklagelse af et fejl-greb i denne henseende, har anm. igen gransket det pågældende afsnit, diskuteret sagen med en fysiologisk arbejdende fagfælle (Dr. AXEL HEMMINGSEN), der venligst har givet oplysninger om andre tekniske muligheder, samt med forf. (*in litt.*), hvilket altsammen kun har bestyrket den opfattelse, der kom til udtryk i anmeldelsen. Vi er altså ganske uenige på dette punkt, og man kan kun henvide den, der vil danne sig en mening til selv at læse den i mange henseender værdifulde afhandling. Må jeg blot fremdrage to punkter, der ikke let springer i øjnene. 1) p. 132 siges: »A highly developed torpor could thus be obtained only in those birds which were kept nearly undisturbed during the nights. In the other individuals the hourly measurements partly prevented the typical torpor.« – Og det fremgår også af, hvad der angives (p. 107 midt) om den først iagttagne dvale hos M_2 og M_3 , at fuglene somme tider under forsøgets gang blev ladet i fred for målinger en tid. Om dette meget vigtige punkt gives højst utilfredsstillende oplysninger. 2) M_2 og M_3 er taget fra reden 28. juli (p. 101). Alligevel betegnes natten mellem 7. og 8. august som 5. fastenat (p. 107, midt), skønt det angives (p. 102), at fuglene blev taget direkte fra reden i forsøg.

(Hermed slutes diskussionen (red.)).

MINDRE MEDDELELSER

Nogle iagttagelser over et par Rødstjerte (*Phoenicurus phoenicurus* (L.)).

Sidst i april 1952 slog en Rødstjert (*Phoenicurus phoenicurus*) ♂ sig ned i min have i Skovlunde. I de følgende dage var den for det meste alene; kun en enkelt gang sås den jage en ♀, som forsvandt igen. Nogle dage ind i maj iagttoges ♂ sammen med en ♀, som blev. 10. maj havde parret 2 æg i en mejsekasse 4 m fra huset og $1\frac{1}{2}$ m oppe i et paradisæbletræ; indgangshullet var et par vintre tidligere hugget større af en Flagspætte. På grund af bortrejse foreligger ingen iagttagelser før 3. juni. Der var da unger i reden; disse fløj ud 12. juni. 17. juni havde ♀ lagt 1 æg i en anden mejsekasse, $1\frac{1}{4}$ m oppe i et pæretræ, 12 m fra den første rede og 16 m fra huset; indgangshullet i denne kasse var intakt. ♂ fløj nu alene omkring med ungerne af 1. kuld. 20. juni var der 4 æg i reden, 23. juni 7, og ♀ rugede. ♂ hørtes stadig med de udføjne unger. I de første dage af juli sås en Musvit (*Parus major*) gentagne gange ved kassen; den blev jaget bort af Rødstjertehannen. 5. juli så jeg spyfluer i indgangshullet til rede nr. 2. Da jeg

åbnede kassen, fandt jeg 3 æg og 4 unger, som levede endnu; men de var meget svage og et par af dem havde flueæg mellem embryonal-dunene. Ved nærmere eftersyn fandtes Rødstjerthunnen ihjelhugget neden for redetræet. Den var åbenbart dræbt ved hug i hovedet, der var delvis skalperet; men hjerne-kassen var hel og hjernen ikke ædt. Derimod var det meste af brystmuskulaturen på venstre side ædt. Slagsmålet blev ikke iagttaget; men der kan næppe være tvivl om, at Rødstjerthunnen er dræbt af nævnte Musvit. Rødstjerthannen og ungerne af 1. kuld sås ikke mere.

Af disse sparsomme data kan udtrages følgende: Der gik 35 dage fra ♀ lagde 1. æg af 1. kuld til ungerne forlod reden. 5 dage senere havde den lagt 1. æg af 2. kuld, mens ♂ nu passede ungerne af 1. kuld. 2. kuld, på 7 æg, var fuldlagt på 7 dage. Inkubationstiden, regnet fra sidste æg til ungerne klækning, var 12 dage.

BERNT LØPPENTHIN.

Bemærkning om Lille Flagspætte (*Dendrocopos minor* (L.)) som dansk ynglefugl.

Jeg kan ikke opretholde min tidligere opfattelse af Sydlig Lille Flagspætte (*Dendrocopos minor hortorum* (BR.)) som sikkert påvist ynglefugl i Danmark (sml. List of Danish vertebrates, p. 109. Kbh. 1950).

Grundlaget for optagelse i nævnte fortegnelse var meddelelser fra BEHREND'S og LIENGÅRD (sml. Dansk Ornith. Foren. Tidsskr. 42, 1948 (januar 1949), pp. 254-55) om iagttagne Små Flagspætter i Sønderjylland i forbindelse med en rådden ællegren med et udhugget redehul, som jeg havde fået tilsendt til undersøgelse (ibd., pp. 255-56). J. CHR. HARBOE havde gentagne gange udtalt sin tvivl om, at tydingen var rigtig, idet han mente at kende stedet i Kidskelund plantage, hvorfra grenen stammede. Han havde fundet savespor i et råddent ælletræ på det eneste sted i nævnte plantage, der kunde være tale om, og konstateret huller af Stor Flagspætte der. Jeg benægtede dog, at den rede, jeg havde undersøgt, kunne være af denne art.

I foråret 1952 opholdt jeg mig nogle dage i Sønderjylland sammen med J. CHR. HARBOE og HJ. ØSTERGÅRD CHRISTENSEN, og 10. maj dette år besøgte vi Kidskelund plantage. Vi medførte grenstykket, jeg i sin tid havde modtaget, men kunne ikke finde noget træ med gamle savespor, det passede til. Dette var dog intet modbevis, idet rådne træstykker, som talen er om her, kan smuldre meget på 4 år.

Ca. 100 m fra det sted, vi først opsøgte, fandt jeg en rådden æl af samme tykkelse som den medbragte gren. I brysthøjde så jeg et gammelt topmejseshul, og da jeg skar kammeret op, fandt jeg, at det havde samme størrelse som det, jeg havde accepteret som hugget af Lille Flagspætte. Herefter anså jeg det ikke længere for tilstrækkelig godtgjort, at Lille Flagspætte havde ynglet i Kidskelund plantage. LIENGÅRD (l.c.) havde iagttaget Små Flagspætter, men ikke ved rede-

hul, kun i nærheden af et hul, der blev antaget for at være udhugget af denne art.

Det eneste foreliggende materiale er nævnte grenstump med et gammelt redehul, som efter min senere opfattelse snarest er et mejsehul. Sydlig Lille Flagspætte må således stryges igen af listen over de fugle, hvis ynglen er sikkert påvist i Danmark, i alt fald foreløbig. Forøvrigt foreligger der intet beviseksemlar af Sydlig Lille Flagspætte fra Danmark; indtil et sådant er kendt, kan denne underart heller ikke optages uden forbehold i fortegnelsen over de i Danmark påviste fugle.

BERNT LØPPENTHIN.

Sort Stork (*Ciconia nigra* (L.)) ved Faxe.

Den 18. maj 1952 så vi ved ottetiden over Løkketykke, et mindre skovparti nord for Faxe, en Sort Stork (*Ciconia nigra*). Storken blev set kredsende iblandt 11 lavt trækkende Hvepsevåger (*Pernis apivorus apivorus* (L.)) og forsvandt sammen med disse i nordøstlig retning.

KAI B. CHRISTIANSEN. MAGNUS B. HANSEN.

Sortgrå Ryle *Calidris m. maritima* (Brünn.) på Fed.

På en tur langs østsiden af Fed den 9.11.1952 blev der set et eksemplar af Sortgrå Ryle (*Calidris maritima*). Da fuglen var meget tillidsfuld, fik vi lejlighed til at iagttage den fouragerende på meget nært hold (1-2 m).

MAGNUS B. HANSEN. KAI B. CHRISTIANSEN.

Stor Kobbersneppe (*Limosa l. limosa* (L.)) rugende på Nordfyn.

Den 27. april 1952 så jeg en Stor Kobbersneppe (*Limosa limosa*), der gik og fouragerede langs en kanal ved Slettens landevej godt et par km øst for Bogense. Nogle dage senere så jeg, at den stadig opholdt sig der i nærheden, og et par interesserede skoledrenge fortalte mig snart efter, at de havde set to af de smukke fugle. Da jeg omkring midten af maj undersøgte terrænet, blev jeg hurtig klar over, at det var et ynglende par. På modsat side af landevejen ligger en meget smuk eng, der hører under Gyldensteen. Engen begrænses af skove og marker med vildthejn; der er derfor fred for mennesker på denne lokalitet. Jeg gjorde mig ingen ulempe for at finde reden, og det var da heller ikke nødvendigt at forurolige de velkomne gæster, for snart viste de sig med unger. I begyndelsen var de vist 4, men senere, f. eks. d. 24. maj, sås blot 3 unger.

P. J. RØRTH.

Allike (*Coloeus monedula* (L.)) og Stær (*Sturnus v. vulgaris* (L.)) ynglende i fritbyggede reder.

Den 7. maj 1949 fandt jeg i en lille plantage af Hvidgran ved Sønderkov på sydenden af Venø en rede af Stær (*Sturnus vulgaris*) med 5 æg. Reden var anbragt i en skål af grene, der var fremkommet

ved, at toppen af granen engang var knækket, hvorefter der var vokset en krans af grene op. Reden var meget løst bygget af halm, kviksener og lign., og Stærene havde ikke gjort noget forsøg på at overdække redeskålen. Jeg besøgte ikke senere stedet. Plantagen ligger lige ved en nybygget gård, Sønderskov, den eneste på den sydlige ende af øen, og på gården har der sikkert kun været få egnede steder for redeanbringelse, hvorfor Stærene har set sig nødsaget til at bygge i grantræet.

To gange har jeg fundet Allike (*Colceus monedula*) ynglende i gamle reder af Husskade (*Pica pica*). Første gang var 17. maj 1949 i Thagård plantage, Humlum (6 km nordvest for Struer). Reden indeholdt da 5 æg, og 3. juni blev 4 unger ringmærket. Anden gang var 11. juni 1950, da 3 unger blev mærket i en husskaderede i en lille plantage ved Humlum kirke. Disse to mærkelige redeanbringelser må afgjort sættes i forbindelse med lukningen af Humlum kirketårn i foråret 1949, hvorved en allikekoloni på 20–30 par, der havde til huse der, blev hjemløse. Endelig er det vel ikke helt tilfældigt, at Alliken netop har valgt reder af Husskade, da disse er de eneste af vore større fritbyggede reder, der har lidt hulekarakter.

LEIF LYNEBORG JENSEN.

ANMELDELSER

POUL JESPERSEN: Danske Fugle, sjældnere Arter (106 pp., 14 farvetrykte tavler efter akvareller af INGEBORG FREDERIKSEN, 23 fotografier). – G. E. C. GAD, København 1952. Pris: 32 kr.

Dr. POUL JESPERSEN nåede desværre ikke at se sin smukke bog om sjældnere danske fugle udkomme. Den forelå færdig i manuskript ved hans uventede død den 20. december 1951, og kun små tilføjelser er gjort under den endelige udgivelse, som er besørget af dr. Å. VEDEL TÅNING.

Bogen er tænkt som et supplement til overlæge HELMS kendte populære serie fuglebøger: »Danske Fugle ved Hus og i Have«, »Danske Fugle ved Stranden«, »Danske Fugle i Skov, Mark og Mose«. HELMS efterstræbte ikke i sine bøger en fuldstændig behandling af alle i Danmark forekommende arter, han ville kun »yde en nyttig kundskab til de mange, der kender lidt til fugle og gerne vil vide noget mere«. Han medtog derfor kun de mere almindelige og iøjnefaldende arter. Man savnede imidlertid dog en del af de manglende arter, og det var således et ønske af mange fuglevenner, som dr. JESPERSEN imødekom med sin sidste bog.

Det har ikke været en let opgave for forfatteren at udvælge de arter, der mest trængte til en omtale. Naturligvis måtte i første række tages alle i HELMS bøger udeladte nogenlunde almindelige arter, som f. eks. Knopsvane, Temmincks ryle, Tredækker, Ride, Kjøver, Rør-